

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal
Bulv. Regele Ferdinand 4/23
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)
Sürgönycím: Közlöny, Arad
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
15L

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF.

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egy évre ... .. 720 L
Fél évre ... .. 360 L
Negyed évre ... .. 180 L
Havonta ... .. 60 L

Hirdetések díjazás szerinti:
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucarestben 50 banival
több.

Kegyellen korbácsot

mutat a Kormány ma életbeléptetett új rendtörvénye a rendbontóknak, a tüntetőknek és a társadalmi rend felforgatóinak. A parlament gyors ütemben tárgyalta le a törvényt, vita alig volt, mert hisz az egész parlament belátta, hogy ez tulajdonképpen nem egyéb védekező eszköznél a már-már anarchia jellegű atrocitásokkal szemben. Az eddig tett profilaktikus és megtorló intézkedések nem bizonyultak elégségeseknek arra, hogy a veszedelmes tüntetéseket, vallásiüldözéseket és felforgató kísérleteket elnyomni lehessen, a fennálló törvények enyhesége és hosszadalmas kezelése mellett már komolyan fenyegette az országot a felborulás veszedelme: szükség volt a rendtörvényre, amelyhez pedig mindenkoron csak a legvégső esetben nyúl egy alkotmányos állam Kormánya.

Hogy az új törvény jogi és gyakorlati szempontból tökéletes munka-e és képes lesz-e meghozni az annyira óhajtott rendet, békét, biztonságot s tekintélytiszteletet, ezeket most nem vitatjuk. Ez mind elvárják majd a gyakorlatban. Nem is akarunk rámutatni a törvény esetleges hézagosságára, csupán azt kifogásoljuk, hogy a rendtörvény nem szabja körül precízen azokat a bűncselekményeket, amelyek elkövetésénél alkalmazni kell az új törvény paragrafusait. Minduntalan csak a fennálló társadalmi rend ellen irányuló szövetkezésekről és bűncselekményekről beszél, de egyáltalán nem érinti azt, hogy a más felekezettiek törvszerű és személyi szabadságának megsértése is ebbe a kategóriába esik. Hisszük, hogy a törvény alkalmazói és végrehajtói tudni fogják, hogy mely esetekben szükséges a rendtörvényhez nyulni.

Azoknak a hatóságoknak, amelyeknek kötelessége a törvény gyakorlati alkalmazása, most, ha komolyan és lelkiismeretesen akarják venni a törvény betűit, alapos munkájuk lesz. A zavargó elemek megfékezése, a szenvedélyek kirobbanásának megakadályozása elég munkát ad. Ha a rendtörvényt lelkiismeretesen alkalmazzák, akkor rövidesen rend lesz az országban.

Rendtörvény Romániában.

Szigoru büntetés az állami és társadalmi rend felforgatóinak.

(Saját tudósítónktól.) A Monitorul Oficial ma megjelent száma teljes terjedelmében közli az új rendtörvényt, amelyet a törvényhozás mindkét háza a legutóbbi napokban szavazott meg. A rendtörvény szigorú intézkedései a jobbról és balról jövő forradalmi mozgalmak ellen irányulnak és a kormány:

ezzel akarja letörni a féltelen antiszemita diákkagitációt és a kommunista mozgolódásokat.

A rendtörvény kivételesen széles jog és hatáskört biztosít az egyes végrehajtó hatóságoknak és félretéve a lassu bírói eljárást, súlyos büntetéssel sújtja a rend és közbiztonság ellen vétőket. Az ország belterületén a polgári bíróságok alkalmazzák a rendtörvényt, a határvárosokban, amelyekben még mindig ostromállapot van, a katonai hatóságok ítélkeznek a rendzavarók fölött.

A törvény első szakasza kimondja, hogy már egy olyan szövetkezés pusztít ténye, amely arra irányul, hogy bűncselekményt kövessen el, vagy készítsen elő, közrend elleni büntettnak minősítendő. Ez akkor is fennáll, ha akár személyek, vagy akár javak ellen irányul a büntett, tekintett nélkül arra, hogy a szövetkezés mennyi időtartamra szól és mennyi volt a tagok száma. A büntett büntetése

öt-tíz évig terjedhető fegyház, 10-100.000 lej pénzbírság és az összes politikai jogok felüggesztése.

A büntetés maximuma alkalmazható olyan esetekben, ha a szövetkezést közhivatalnok, vagy az államtól fizetést élvező egyén követte el, vagy ha a szövetkezés valamilyen állami, vagy városi épületben, vagy iskolában törté-

nik. Ugyanígy büntetéssel sújtják a nyilvános helyen elmondott beszédeket, szavalatokat, éneket. Ugyancsak ilyen súlyos büntetés jár akkor, ha nyomtatványval, felhívással, rajzzal, képekkel, plakátok terjesztésével történik a szövetkezésre való felhívás. Az ilyen irányú bűncselekmények felmagasztalása hasonló súlyos büntetést von maga után. Még az a tény is, hogy valaki jelvényt visel, vagy zászlót tűz ki, amellyel a szövetkezéshez való tartozandóságot igazolja, szintén rendzavarásnak minősítendő és mint ilyen büntetendő.

A törvény, 11. §-a 5-10 évi fegyházat, 10-100.000 lej pénzbüntetést és politikai jogok felüggesztését helyezi kiltatásba mindazok részére, akik külföldi személyekkel a társadalmi rend felforgatása érdekében összeköttetést tartanak fenn, vagy összeköttetést keresnek. Ez

a büntetés jár ki a társadalmi rend felforgatására irányuló terrorista szervezetek tagjainak

és azoknak is, akik a társadalmi rend felforgatására irányuló külföldi propagandát támogatják, vagy ha ilyen mozgalmakban résztvesznek. Súlyos büntetést állapít meg a törvény olyan esetekben, ha a katonaságot a felsorolt bűncselekmények elkövetésére hívják fel, vagy ha a hadsereg kebelében rendbontásra törekkeznek. Ha a felhívást tett is követte, akkor a katonai bíróság ítélkezik a bűnös, vagy bűnösök felett. Ha azonban ilyen rendbontásztási felhívásokat a polgári vezető hivatalokhoz intéznek, ebben az esetben a büntetés 1-2 évi fegyház és 1000-5000 lej bírság.

Az ország védelme ellen elkövetett bármely cselekményért 10 évi fegyház jár.

Fegyverek és robbanó anyagok gyűjtése, vagy elrejtése 2-5 évi fegyházzal és súlyos pénzbírsággal

büntetettetik. A büntettek és kihágások elkövetői közvetlenül felelősek tettükért, csupán abban az esetben, ha nem fedezik fel őket, vonják felelősségre mindazokat, akiket a helyszínen találtak. Ezeknek a büntetése kihágás esetén maximum hat hónapi fegyház, büntett fennforgásánál a legmagasabb büntetés két év. A törvény a legmagasabb büntetés alkalmazását írja elő akkor, ha a bűnös köz tisztviselő. A szülők mindenképpen felelősek kiskorú gyermekeik kihágásáért és büntetéseitől és 500-5000 lej pénzbüntetéssel sújt hatók.

A bűncselekmények felett azok természete szerint az illetékes polgári, vagy katonai hatóságok ítélkeznek. A törvény a hivatalos lapban való publikálása után, tehát, már ma életbelépett.

Albánia vádolja Jugoszláviát.

Az albán kormány kitart amellett, hogy Jugoszlávia szítja a forradalmat.

(Róma, december 22.) A lapok közlik az albán Kormányának a Népszövetséghez intézett felhívását, amelyben az albán kormány hangsúlyozza, hogy a felkelőket a jugoszlávok támogatják. A hivatalos Agenzia di Roma jelenti, hogy diplomáciai körökben azt észlelik, hogy az albán Kormányának a jugoszláv kormány ellen való panaszai egyre pontosabbnak és határozottabbnak bizonyulnak. A panaszok szerint a barmdák felkelését jugoszláv területen a jugoszláv hatóságok támogatásával készítették elő. A bandákat a Jugoszlávia által szállított hadi anyaggal szerelték fel. A felkelők között jugoszláv sorkatonák is vannak. Az albán kormány panaszai Olaszországban nagy meglepetést keltettek és az Agenzia di Roma hangsúlyozza, hogy jugoszláv részről határozott megnyugtató válasz szükséges, amelyet tovább halasztani már nem lehet. Londoni jelentés szerint Maltából több angol hadihajó érkezett az albán vizekre, amelyek Valona és Durazzo előtt cirkálnak.

Mussolini meghátrált.

Mégis lemondott az olasz kamara gyilkossággal vádolt alelnöke. — A kamara Mussolini kívánságára elfogadta a lemondást.

(Róma, december 22.) Az olasz kamara fascista többsége legutóbb — mint megártuk — visszautasította Giunta parlamenti alelnök lemondását. Giunta tudvalevőleg azért akart lemondani, mert az államügyészség kiadatását kérte a kamarától, mivel a Cesare Forni képviselő és volt kapitány ellen elkövetett

gyilkossági merényletnek ő volt az értelmi szerzője.

Giunta Cesare Forni szolgálaton kívüli kapitányt azért akarta meggyilkoltatni, mert az azt követelte, hogy a fascista-pártot tisztítsák meg a nem oda való elemektől és szüntessék meg az erőszakosságokat. Giunta ezért az alessandriai fascistáknak azt a parancsot adta, hogy

Fornit, ha nyilvános gyűlésen beszélni merne, tegyék el láb alól.

Forninak azonkívül arra is van bizonyítéka, hogy Giunta, Rossi és Marinelli, a párt pénztárnoka, jaffai pénzt utalványozott a felfogadott embereknek,

elfiatározták az ő meggyilkolását

és ennek a gaztettnek a milánói pályaudvaron kellett volna megtörténnie, ahol a kapitányt súlyosan meg is sebesítették.

Giunta lemondásának vissza-

utasítása miatt — mint ismeretes —

Giolitti és Orlando nevei kivonultak

a parlamentből. Ez észretérítette Mussolinit, aki noha legutóbb még maga is a lemondás visszautasítása mellett szavazott, tegnap újból napirendre tűzte ezt a kérdést. A kamara ez úlésein újból szavazott a Giunta-ügyben és ezúttal elfogadta az alelnök lemondását.

A szavazás nem ment egészen simán. Stenetti fascista képviselő ugyanis arra kérte Mussolinit, hogy tekintsen el attól a szándékától, hogy Giunta-t lemondassa. Bianci képviselő pedig kijelentette, hogy ebben az ügyben a kamara egyszer már leszavazott és ezt a határozatot nem lehet megmáskítani. Mussolini erre indulatosan kiáltotta Bianci felé:

— Fegyelmetlenül fogsz szavazni és teljesíteni fogod a kötelességedet!

Bianci erre megjegyezte, hogy már annyi keserű pilulát nyelt be, hogy még ezt az egyet is el fogja viselni.

Több szónok igyekezett még Mussolinit szándékáról eltéríteni, azonban az nem járt eredménnyel és végül is elérte Mussolini, hogy a kamara egyhangúlag elfogadja Giunta lemondását.

Borzalmas családirtás

Egy oradeamarei (nagyváradi) kereskedő megölte feleségét és gyermekeit s azután öngyilkos lett.

Nagyváradról jelentik: Megrendítő családirtás történt Nagyváradon. A Lázár Vilmos-ucca 8. számú házában Balek Rudolf három mincként éves kereskedő revolverrel kivégezte három tagu családját s azután öngyilkosságot követett el. A borzalmas eset részletei a következők: Reggel fél kilenc órákor Balek Rudolf, aki egy ausztriai cégnek a nagyváradi képviselője, levélhél elküldte cselédjét dr. Bárdos Imre ügyvédhez s míg a cseléd távol volt, hétmilliméteres forgópisztolyával először feleségére s három éves kisleányára, majd pedig nyolc hetes kislányára lött és végül maga ellen fordította a fegyvert.

Az apa és a kisleány, azonnal meghaltak. A szörnyű tragédiát fél tíz órákor fedezték fel. A hatóság intézkedésére Balek még életben levő feleségét és kislányát kórházba szállították, de a csecsemő még az uton kiszervenedett, az asszony pedig a kórházban halt meg.

A hír villámgyorsan elterjedt a városban s mindenütt a legmélyebb megdöbbenést keltette. Mindenütt találgatták, mi oka lehetett Baleknek a rettenetes gyilkosság elkövetésére. Az egyik feltevés szerint az keserítette el, hogy az ausztriai cégnek egy Nagyváradon járt ellenőrző hivatalnok

szemrehányást tett neki, amiért túlságosan sok hitelt adott s felszólította a hitelek egy részének felmondására. A cseléd vallomása szerint Balek felesége a véres tettet megelőző éjszakát sirva, álmatlanul töltötte. Ugyilátszik, akkor érlelődött meg benne a családirtás terve, melyet reggel végrehajtott.

Új iskola-politika.

A kisebbségi iskolák ügye a kisebbségi államtitkár hatáskörében.

(Bucuresti, dec. 22.) A Cuvantul szerint a kormány elhatározta, hogy a belügyminisztérium kisebbségi államtitkárságát reorganizálja és nagyobb hatáskört ad ennek a szervnek. A lap szerint a miniszterelnök meggyőződött arról, hogy az eddigi iskolapolitika elhibázott volt és ezért a kisebbségi iskolákat a kisebbségi államtitkárság alá rendelik, amely új iskolapolitikát léptet életbe. A kormány azt célozza, hogy kisebbségi politikájának precíz alkalmazását jól megszervezett organum biztosítsa.

A lap szerint lenné az államtitkárságnak jelöltje Bogdan Stefan képviselő és kinevezése valószínűleg a karácsonyi szünet után fog bekövetkezni. Ennek a kinevezésnek megtörténtével Tartarescu átvenné Franasovici ügykörét a belügyi kormányzásnál s ő lenne a rendfenntartás államtitkára.

TARCA

Színészsors Amerikában.

Kolozsvári színészből borbély. — Rigó Jancsi és a többiek.

(Budapest, dec. 22.) Kurucz János dalköltő, a Sir a nóta, magyar nóta, Balog Treszka keszkenője és még nagyon sok magyar dal szerzője, éppen három esztendeje, hogy rövid tartózkodásra amerikai körútra indult. Az amerikai magyarok vendégszeretete azonban kiinn marasztotta teljes 3 esztendeig. A jeles dalköltő, Kurucz János nagyon érdekes, eddig még ismeretlen részleteket adott le és beszélt amerikai élményeiről a Közlöny budapesti tudósítójának.

— Magyar társulatokkal és az angol Vaudeville-színepaddal vé gigavándoroltam egész Északamerikát. Mint jó magyar, minden városban kerestem a magyar vonatkozásokat, mint zenész pedig figyeltem és tanulmányoztam Amerika zenekulturáját, amit eddig kánt járt utívérszeink pár felettétes szóval elintéztek. Az amerikai zene még a kezdet forrongásait éli. De addig is, míg az ifjúságot szorgalmasan nevelik a zenére, jó pénzzel megszerzik maguknak a legnagyobb zenészeket és elsőrangú zenedarabokat. Ahogy az előjelek mutatják, nem sok idő múlva ebben is sikeresen kezdhetik majd a versenyt Európával. A

legkisebb amerikai városnak is megvan a maga zenetársasága és a maga zeneintézete, amely állandóan hangversenyeket rendez. A legapróbb amerikai városkában is olyan hangversenyző művészek neveivel találkozok az ember, akiket itthon csak a metropolisok bírnak megfizetni Hubermann, Kreisler Frigyes, Backhaus, Paderewsky és a legnagyobb nevek mindennaposak a hangversenyek prospektusában. Egyedül Saljapin az, akit itt nehéz megszerezni, hiszen minimálisan négyezer dollárt kér el egy esti hangversenyéért.

— Magamról? Én két évig a Vaudeville-színházban léptem fel, mint zongoraszólista, hol mint kísérő. Igen jól fizettek. A Vaudevilleen kísértam két magyar énekest is: Diskay József és Szántó Gáspár tenoristákat, akiknek nagyon szép sikerük volt és rengeteg pénzt keresnek. Kerékjártó Ducé és a Hegedűs-testvérek hegédi művészek szintén sikert és elismerést szereznek a magyar művészetnek.

— Rengeteg magyar művészt szel találkoztam, kik nagyrészt német és francia álnévek alatt szerepelnek. Osoar Lorraine név alatt például Littmann budapesti ékszerész fiát sikerült felfedeznem, aki abból él, hogy ráczfacsikodik az amerikai kávéházakban és vendéglőkben. Lima ohioi városkában ahol már pedig végképpen lemondtam arról, hogy magyarral találkozni fogok, egy ci-zánykénű, jó svádájú férfival ta-

lálkoztam, abban a pillanatban, amint nagy hegyeset köp fogai között a kulisszák sarkába.

— Maga magyar? — szólítottam meg éthető örömmel.

— De még milyen magyar — büszkélkedett honfitársam. Iga zi előkelő familia sarja vagyok, 36. Ráczi Daci unokaöccse.

— Los Angelesben, a filmvárosban Huszár Pufival és Várkonyi Mihállyal is beszéltem nemrég. Nagyon jól megy a dolguk, csak a magyar konyha hiányzik nekik, meg a megszokott kedves pesti társaság.

A magyar az ugynevezett speciálisan magyar színészetéről meg kell állapítanom, hogy nem olyan szilárd alap, amelyre az Amerikába szándékozó magyar művészek biztosat építhetnek. Ezeket az előadásokat csupán az amerikai magyarok látogatják, senki más. A régebben kivándoroltak, csak Fedák Sári és Király Ernő nevét ismerik, a gramofon lemezek révén. Fedáknak most is óriási sikere van, magam is jelenvoltam a newyorki Mézeskalács és Csókon szerzett völegény előadásán, ahol tomboló lelkesedéssel innepelték. Király Ernőt is várják ki a tavaszra. Ezek a nevesebb vendégszerelők azután akaratlanul is exisztenciájukban támaszkodnak meg népszerűségükkel az ottani magyar színház társulatot, amelyeknek közönsége nem elég gazdag ahhoz, hogy négy-öt magyar társulatot látogathasson egyszerre, különösen akkor, amikor az amerikai magyar

színházban husz centért három óra hosszat szórakozhat az első sorokban, míg a magyar társulatok helyárai egy dollár tíz cent között váltakoznak.

— R. Tóth József, aki itthon a Király-színház tagja volt, ilven időkben éjjeli alkalmazott, Vincze Mihály, a kolozsvári Nemzeti Színház volt tagja, most borbély, Kállai Sándor, a Folies Caprice táncos komikus, ingekkel ügynökösködik, Lőrincz Kornélia dráma színésznő, Tömöri Adrienne énekesnő, aki pedig ott kinn elég hírnévnek örvendett, varrnak és manikűröznek. Az amerikai magyarok Blaha Lujzája, Thury Ilona az Elite restaurantban magyar dalokat énekel. Rigó Jancsi kíséri. Ő sem a régi már, megöregedett és csak a rajongása fiatalos most is, amellyel az ő hercegnőjéről, az elhunyt Chimay hercegnőről, mesél. Jómagam, amikor nem volt éppen előkelő színházakkal vagy koncertekkel szerződés, elvállaltam a zongorázást, a legkisebb magyar és német, zugkabarekban is. Amerika a magyar színészek képzeletében csodás álombirodalom. Én azonban jóakarattal figyelmeztetek mindenkit, hogy ellenkezőleg, Amerika a legsivárabb, legkönyörtelenebb realitások hazája és aki nem tud legalább angolul, mint színész magyar nyelvvél nem fog boldogulni. Egy szezon én is magyar társulatnál töltöttem és saját tapasztalataim alapján mondom ezeket a keserű dolgokat.

Boirány

a magyar pénzügyminiszter mandátuma körül.

A rétsági kerület ellenzéki jelöltjeinek háromszázötven ajánlója közül kétezernél többet töröltek.

(Budapest, december 22.) Ismeretes, hogy a rétsági kerületben milyen elkeseredett volt a választási küzdelem. A kerület kormánypárti jelöltje Bud János pénzügyminiszter, a demokratikus szövetség pedig Póka-Pivny Bélát jelölte. Az ellenzéki jelölt jó eséllyel indult a választási küzdelembe, de a hatóságok lehetlenné tették választási agitációját.

A csendőrök négy közszolgálatban fogták el és verték bírságokba.

A hatóságok most végleg meghíúsították Póka-Pivny Béla jelölését. Póka Pivny Béla 1200 aláírást tudott felmutatni a megszabott határidőre, jöhetően 1000 aláírás is elég a jelöltséghez. Az 1200 aláíró közül 700-at töröltek. Pótlásképpen újabb 600 aláírást mutattak be az ellenzékiek, majd további 1000 aláírást pótoltak. Újabb kihagyások következtek s végül is a közel 3000 aláíró közül csak 961 aláírást fogadtak el érvényesnek s ezzel

Póka-Pivny Béla ellenzéki jelölt 39 aláírás hiánya miatt kiesett a választási küzdelemből.

Ezek a körülmények nagy elkeseredést szültek a kerület ellenzéki választóinak körében. Elhatározták a községek, hogy küldöttségben fogadják járulni Bud János pénzügyminiszter elé s felkérik, hogy ne fogadja el a mandátumot, mert a választók többségének hangulata ellene van. Az ellenzéki blokk az események miatt

petícióval fogja megtámadni Bud János pénzügyminiszter mandátumát.

SPORT

Temesvári futballeredmények.

Kinizsi—TMTE 2:0 (0:0). A TMTE készülétként és öt ifjúsági játékosal állott ki, ennek dacára szívósan védekezett. A csuszós talaj pályán a Kinizsi csatársora nehezen mozgott és ennek tulajdonítható a kis gólarány. Góllövők Frech I. és Tánzer. Ora vez. (AAC.) jó bír. volt. TAC—ZSE. 4:0 (3:0). Csak a TAC csatársorának gólképtelenségén mulott, hogy nem nagyobb arányban győzött a zombolyai csapat felett. A zombolyai csapatban a védelem megbízhatatlan volt. Góllövők Tárnok, Holz és Poszák. A mérkőzést Danciu Traian mintaszerűen vezette. Banatul—Gyapjagyár 1:1 (0:0). II. oszt. bajnoki mérkőzés. Egyenrangú ellenfelek küzdelme. Kinizsi II.—Szecszgyár 1:1 (0:0). Gyárváros—Erzsébetváros (mezél válogatottak) 5:0 (2:0).

Külföldi futballeredmények.

Budapestről táviratozzák: Tegnap csak egyetlen bajnoki mérkőzés volt, az is két második osztályú csapat között. A KAOE 1:1 eldöntetlen arányban mérkőzött a Hus-

iparosok csapatával. A KAOE fiatal csapata kitűnő játékot produkált. — Hannauból táviratozzák: A külföldi turán levő Vasasok csapata kemény küzdelem után 2:2 eldöntetlen arányban mérkőzött meg a Hamnauer FC csapatával. — Barcelonából táviratozzák: Spa-

nyolország válogatott csapata igen heves küzdelem után (1:1) eldöntetlenül felidő után, 2:1 arányban legyőzte Ausztria válogatott csapatát. — Belgrádból jelentik: Az FTC. vasárnap mérkőzött a BSK csapatával s azt 2:0 (1:0) arányban legyőzte.

Bolsevik-puccs készült Franciaországban.

Párisból táviratozzák: A Liberté című lap tegnapi számában híradást közölt, amely szerint a kommunisták Amiens város megszállását tervezik. A lap ellen tévhírek közlése miatt eljárást indítottak, mire a cikk szerzője bejelentette, hogy az eredeti okmányok fényképeinek másolataival tudja bebizonyítani a kommunisták tervét, amelyről írt.

Feloszlatták

a magyar szociálisták gyűlését

A szónokok Bethlen személyét becsmérelték. — Az ébredők országos kongresszusa.

(Budapest, december 22.) A magyar szociáldemokraták vasárnap négy népgyűlést tartottak. A népgyűlések szónokait a parlamenti helyzettel foglalkoztatták és azt hangoztatták, hogy kitartanak a tükös választójog követelése mellett. Két gyűlésen a szónokok gróf Bethlen István miniszterelnök személyét becsmérelték, mire a rendőrség mind a két gyűlést feloszlatta. A gyűlések feloszlátása minden incidens nélkül ment végbe. Ugyancsak tegnap gyűltek össze a magyar ébredők is, hogy a politikai helyzetet megvitassák. A gyűlést az ébredő magyarok

országos kongresszusának címen rendezték meg. A kongresszust Eckhardt Tibor nemzetgyűlési képviselő nyitotta meg, aki a kongresszuson mindvégig elnökölt is. Eckhardt megnyitó beszédében a nacionalizmus értékeit és jogosultságát fejtegette. A nemzeti gondolat ápolása szerinte azért is szükséges, mert ez a bolsevizmus legnagyobb ellensége és csak ez képes a bolsevizmus veszélyét leküzdeni. Majd Méhely Lajos egyetemi tanár a fajvédelemre vonatkozó tudományos elméletét fejtegette a kongresszus közönségének.

Királyi köszönet egy aradi tanárnőnek

Művészi ernyőt ajánlott fel az uralkodónak.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes királyi köszönőlevél érkezett most Aradra dr. Robu Jánosnéhoz, Arad város főpolgármesterének nejéhez. Nagy Ilona aradi tanárnő már régebben egy gyönyörű és művészi értékű napernyőt készített, amelyet eredetileg Mária királynénak szánt. Hosszu időn keresztül várták a megfelelő alkalmat arra, hogy az ernyőt készítője személyesen nyújthassa át a királynénak. Miután ez nem történt meg, az ernyőt elküldték Bucurestibe, ahol a „Principele Mircea”, a hadiárvékat gyámolító egyesület egy jótékony célú bazarjának kiállításán az ország többi részéből küldött művészi értékű tárgyakkal együtt — ki is állították. A kiállítás során nyújtották át az ernyőt a királynénak, aki nek ez a tárgy tetszett a legjobban a kiállítás anyagából. A napernyő brüsszeli és halasi csipkéből készült és nyolc nemzeti viseletben levő párt ábrázolnak az ernyő figurái. Román, szász, szerb és magyar viseletben, szóval a Romániában élő nemzetek két-két párral szerepelnek közöttük. Most azután Lahovary hercegné, a királyné első udvarhölgye a következő sorokat intézte Robu főpolgármesteréhez, az egyesület aradi elnöknőjéhez:

— Tisztelt Asszonyom! Ő felcsége a királyné rendkívül meglepődött a Principele Mircea egyesület bazarjának kiállításán jel-

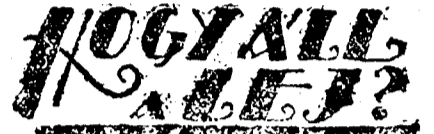
ajánlott igazán szép ernyőn. Őfelsége nagyon köszöni az ernyőt, úgy küldőjének, mint a készítőjének Nagy Ilona tanárnőnek és örömeinek ad kifejezést, hogy Aradon ilyen művészi munkákkal foglalkoznak! A királyné nevében: Simona Lahovary hercegnő.

Városi jutalom az államrendőrségnek.

Arad város vezetősége kipótolja a rendőrlégénység fizetését.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi rendőrprefekturára ma átirat érkezett a város vezetőségétől, amely szerint Arad város rendőrlégénysége igen örvendetes újévi ajándékban részesül a várostól. Mint ismeretes, a rendőrprefektusok a belügyminiszteriumban tartott együttes értekezletén tárgyalás alá került a rendőrségi alkalmazottak javadalmazása is. A bucuresti minisztertanács a belügyminiszterium hatáskörébe tartozó tisztviselők részére január elsejétől harminc százalékos fizetésemelést szavazott meg. Az aradi rendőrlégénység fizetése azonban annyira csekély, hogy a harminc százalékos fizetésemelés mellett is alig elég a megélhetére. Arad város vezetősége költségvetése tárgyalásánál elhatározta, tekintetbe veszi azt, hogy az aradi rendőrlégénység a legteljesebb önfeláldozással őrökdi a város

közbiztonsága felett, ezért a költségvetésbe az aradi rendőrlégénység fizetésének kiegészítése címen nagyobb összeget vesz fel. A belügyminiszterium a költségvetésnek ezt a pontját azonnal jóváhagyta és a város vezetősége átiratban értesítette a prefekturát, hogy január elsejétől kezdve a rendőrlégénység a harminc százalékos fizetésemelésen kívül még husz százalékos pótlékot is kap a várostól. A város határozata igen örvendetes hatást keltett a rendőrlégénység körében, mert a rendőrök egy része a csekély fizetés miatt készült állását elhagyni.

1924. dec. 22.-én 100 lejért adták:

Nálunk:

2.60 svájci frankot,
9.78 francia frankot;
37.500 belföldi magyar koronát,
36.500 osztrák koronát.

Zürichben 2.65 frankot
Párisban 9.45 frankot
Budapestien 38,000 koronát.

Kövessy Albert meghalt

Régi magyar színigazgató elhunyt.

(Budapest, december 22.) A magyar színházi világ egyik karakterisztikus alakja lépett le ma örökre a világot jelentő deszkákról. Kövessy Albert, hosszú évtizedeken át volt vidéki direktor és kitűnő jellemszínész hosszas betegeskedés után Budapesten meghalt. Kövessy színészkedése mellett szindarabokat is írt és értékes nevet szerzett magának. Legismertebb darabja volt a „Goldstein Számi”, amely a múlt század vége felé műsordarabja volt a budapesti és a vidéki színpadoknak. Többi darabjai csak lokális sikereket arattak, de a Goldstein Számi ez a kitűnő énekes bohózat megalapozta Kövessy szerencsését. A magyar színészvilágban általánosan, mint „Albert bácsit” ismerték, aki rajongásig szerette pályáját és csak késő öregségében tudott megválni a színháztól. Kövessy fiatalabb korában az aradi színháznál is működött és a közönség szerette. A régi színészgeneráció még megmaradt tagjai élénken emlékeznek Kövessy aradi szereplésére. Halála híre a magyar színészvilágban osztatlan és mély részvétet keltett.

— **ELŐFIZETŐINK FIGYEL-MÉBE.** Lapunk karácsonyi száma 48 oldalon jelenik meg. Nem előfizetőinknek egyes példányt ár 10 lej lesz. Súlyt helyezünk rá, hogy a pompás tartalma nagy karácsonyi lapot minden előfizetőnk pontosan megkapja. Kérjük tehát azokat a t. előfizetőket, akik nek a lapot nem kézbesítik karácsony reggelén, közöljék ezt azonnal a kiadóhivatallal. A kiadóhivatalt a lap árát a kihordók béréből levonja és gondoskodik a példány pótlásáról.

Csak 10 lejtbe kerül lapunk karácsonyszáma

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

A Thalia-kabaré megnyitó-előadása.

Az aradi szerződés nélkül maradt színésznők és színészek tömörülése a Thalia-kabaré, amely szombaton este tartotta megnyitó előadását az Erzsébet mozi helyiségében. Legjobb és legkedvesebb művészeink közül maradtak többen szerződés nélkül, akik hosszú esztendőken keresztül szolgálták az aradi színházban a magyar színház kultúrát. Olyan nevek sorakoznak fel a kabaré tagjainak névsorában, mint **U. Kiss Mariska**, **Győző Alfréd**, **Inke Rezső**, **Gömör Emma**, **Geilert Pál**. A „Szép Salamon Sára” című parasztkomédiában a nagyszerű **L. Kiss Mariska**, az östehetségű **Derecskei Pál** és **Faludy Károly** arattak sikert. Az „Ötörhéti” című dráma lett **Inke Rezső** művészetét vitte sikerre. Kitiűző és meggyőző erejű színésznő **Győzőné-Orbán Iby**, meleg sikere volt **K. Korbiay Zsuzsa** asszonyának is. — Az utolsó szám a „Vonósnégyes” című bohózat sok kacagás forrása volt. Ebben felvontat az egész társulat. A magánszámok során **Sirianu János** román énekes énekelt román dalokat érzéssel, **Maier Ileana** szintén román énekszámokkal szerepelt. **Balajthy Manyika**, egy öt éves kisleánya, pedig nagyszerű ritmusérzékkel román táncot lejtett. **Bizza Ilaci** táncszámai villamos tapsot arattak, **Kallós Ferenc** komikus nagyszerű humorra pedig sokat mulattatott. Még két táncszám egészítette ki a több mint két és fél órás műsort, amely minden számával megérdemli Arad közönségének érdeklődését. **Inke Rezső**, aki rendezője a kabaréknak, megmutatta, hogy miképpen lehet vidéki városban is komoly és nívós kabarét teremteni. A megnyitóelőadást szép számu közönség nézte végig.

(—gh.)

A timisoarai magyar színház heti műsora. Kedd: Ártatlan Zsuzsi. Szerda délután 4 óraker: Kis lord; este nincs előadás. Csütörtök délután fél 3 óraker: Arvácska; fél 6 óraker: Mézeskalács; este: Ártatlan Zsuzsi. Péntek délután fél 3 óraker: Marinka, a táncosnő; fél 6 óraker: Pompadour; este: Cigánybáró.

— Pusztul a Feszty-körkép. Budapestről táviratozzák: Feszty Árpádné, a híres magyar festőművész özvegye az újságíróknak elpanaszolta, hogy Feszty Árpád „A magyarok bejövetele” című világhírű körképe, amely a ligeti mutatványosbódék között van egy épületben elhelyezve, pusztulásnak indult. A pusztulás oka az, hogy a képet nem gondozták megfelelően, pedig egész Európában ez az egyetlen még ép-ségben levő körkép.

Spanyol győzelmi jelentések Marokkóból.

(Madrid, december 22.) A direktorium hivatalos jelentése szerint a marokkói riókból lázadók leverése tervszerűen halad. Tangerből érkezett legújabb távirati jelentés arról ad hírt, hogy a spanyol csapatok a lázadó Andrejja-törzsek felett nagy győzelmet arattak és egy helységet visszafoglaltak. Londoni jelentés szerint egy gibraltári angol gyalogezredet és több Gibraltárnál állomásozó torpedónaszádöt készségsbe helyeztek azzal a céllal, hogy Tangerbe utának indítsák, ahol az angol érdekek megvédése lesz feladatuk.

Felismerték az orosz cár egyik gyilkosát.

Belgiumból Németországban át Oroszországba toloncolták.

(Brüsszel, december 22.) A

belga fővárosban lakó orosz emigránsok a napokban a belga szocialisták vezetőinek tudomására hozták, hogy a cárgyilkosok közül az egyik Brüsszelben tartózkodik. Értesítették erről a rendőrséget is. A nyomozás során kiderült, hogy a Franciaországból kiutasított kommunisták között van a cárgyilkos, akit **Iván Beloborodov**nak hívnak. Előállították az álnéven élő gyilkost, aki bevallotta, hogy tényleg résztvevett Miklós cár meggyilkolásában. Egy ideig Oroszországban maradt, azonban

a szovjet Franciaországba küldötte ki, hogy kommunista propagandát fejtsen ki az orosz gyári munkások között. Nemrégén a hatóságok rájötték működésére és kiutasították. Amikor áttették a francia határon, Belgiumba ment és elhatározta, hogy Brüsszelben dolgozik tovább. Azonban az emigránsok felismerték. A belga hatóságok, a külügyminisztérium utasítására csendőrkkel a belga-német határra kísérték, ahol áttették a határon. Beloborodov kijelentette, hogy Németországban kereshetik visszautazni Oroszországba.

Az új góthai almanach

Hova szóródtak szét a hajdani hatalmas Habsburg-ház fejedelmi sarjai.

(Bécs, december 22.) A góthai udvari almanach, amely minden esztendőben ilyen időtájban kerül ki a nyomdából, ezidén is megjelent az 1925. esztendőre. A „Hofkalender” nem csupán a trónon ülő uralkodóházak tagjait sorolja fel, hanem azokat az uralkodóházakat is, amelyeket a XIX. vagy a XX. században detronizáltak. Minthogy az utóbbi időben megkezdődött számban vesztették el az uralkodók a koronájukat, a detronizáltak takaros helyet foglalnak el az „udvari naptárban.”

Ezek között kap helyet **Vilmos, wiedi herceg** is, aki mindössze néhány hétig állott Albánia élén. Ez a néhány hét elég ahhoz, hogy a góthai almanach most már következetesen úgy emlékezzék meg a hercegről, mint „detronizált uralkodóról.” A detronizáltak között szerepel persze most már a „Haus Österreich” is. Csillag alatt megjegyzi az almanach szerkesztője, hogy az Osztrák Házat 1919. április 3-án detronizálta az osztrák parlament — a magyar detronizálásról nem vesz tudomást — s minden előjogától megfosztotta. Ennek megfelelően több főherceg és főhercegnő lemondott címeiről s mindössze a Habsburg-Lotharingiai nevet viselik.

Az almanach arról is felvilágosítást ad, merre szóródtak szét a hajdani főhercegek és főhercegnők. Mindegyiknek a neve mellett ott van a születési dátumon kívül az is, hogy hol lakik.

Zita királynő és a gyermekét, mint mindenki tudja, a spanyolországi Lequeitióban lakik. Az elhunyt **Károly király** édesanyja, **Mária Jozefa főhercegnő**, München mellett; Gaiselgasteigban telepedett le. **Rudolf trónörökös** leánya, **Erzsébet**, Bécsben lakik a III. kerületben, Strohgasse 21. szám alatt. **Izabella főhercegnő** Budapesten tartózkodik. **Mária** nevű leánya **Waldholt báróhoz** ment feleségül s **Tolcsván** lakik. **Albrecht főherceg** tartózkodási helye **Magyaróvár**. **József főherceg** édesanyja, **Klotild főhercegnő**, **Alcsuton** lakik.

— Közel egy billió az osztrák főváros deflációjá. Bécsből jelentik: **Breitner dr.**, Bécs város referense ma előterjesztette Bécs városának 1925. évre szóló költségvetését. E szerint Bécs város kiadása 4 billió, 271 milliárd, 380 millió korona. A bevétel előirányzat 3 billió, 287 milliárd és néhány millió korona. A hiányzó 983 milliárd, 517 millió korona s a költségvetés tervezete a 482 milliárd koronában megbecsült bankhitel bevételből és az 581 milliárd 37 millió koronát kitevő pénzügyi állomány átutalásából akarja fedezni. A személyi kiadás, vagyis az ösztisztviselői illetmény jóval felülmúlja az egy billió koronát. A városi villamosvasut mérlege — a legújabb behozott tarifaemelés dacára — 12 milliárdos passzívát mutat fel.

HIREK

Ajándékok.

Ha ilyenkor, karácsony felé, annyi pénze volna az embernek, mint amennyi nincs — ez ma az egyetlen pontos mérték a szükséges pénzüsszeg megállapítására — akkor a karácsonyi bevásárlások ideje az év legnagyobb élményét jelentené. Milyen szép is volna mindenkinek örömet szerezni és pedig úgy, hogy az embernek magának is öröme teljék benne: csupa célszerű és hasznos ajándékkal. — És akkor ebben az esetben az ajándékosztogatás nem terjedne ki csupán a legszűkebb családtagokra és hozzátartozókra, hanem a legidősebb ismerősök is megkapnák a magukét. Megkapnák bizony! Tegyük fel, hogy **X. ur** egyszer olyan nyilatkozatot tett rólunk valahol, hogy nem nézhet az arcunkat a nélkül, hogy meg ne pukkadna mérgében. Ez a kijelentése a tüllünkbe jutott. Ezekután ugyebár a legcélszerűbb ajándék számára arcképeink volna, — had nézze. Barátainknak egy zsebben hordható rádió-telvévőkészülék volna a legkedvesebb ajándék, — ó, hogy örülnének neki! És nem sejtették, hogy ettől a perctől kezdve mindent, amit rólunk a hátunk mögött beszélnek, kihallgatunk. Nagyszerű! Barátainknak valamely esztétikus és a túlzott fényűzés ellen prédikáló filozófus könyvét küldenénk el bőrkötésben, de juszta sem abba a bőrbé kötve, melyet önagysága rólunk lenyuzni szerett volna. Ugyanez áll nőseink esetében, szerető hitveseinkre is. Kritikusainknak, ha ne tén — ments Isten! — trók, költők voinának, néhány mázsa borsot küldhetnénk, melyet szórakozásul addig hányhatnak a falra, ameddig csak kedvük tartja. Vitsont — amitől még inkább ment sen Isten — ha kritikusok volnánk, praktikus Röntgen-készülékkel örvendeztethetnők meg az író, költő és művész urakat és hölgyeket: világítsanak magukba és lepődjenek meg, milyen üresek belül. És így tovább. Kimondhatatlan mennyi örömet szerezhetne az ember sok pénzzel embertársainak. Magunknak azonban semmit, sem mit... mert — ugy-e? — ha az embernek annyi pénze volna, mint a mennyi nincs, mire volna még szüksége ezen a világon? (—)

— Az orosz szovjet főkonzula Párisban. Párisból táviratozzák: Aussem, az orosz szovjet főkonzula ma Párisba érkezett.

— Meggyilkolt kommunista. Berlinből táviratozzák: A Landwehr-csatorna hidja mellett egy ismeretlen ember holttestét találták. A karján kommunista karszalag volt. Személyazonosságát még nem sikerült megállapítani.

— Nagy karácsonyi kedvezmény új előfizetőinknek. Aki most előfizet a Közlönyre az december 31-ig ingyen kapja lapunkat, s az előfizetést csak 1925 január 1-től számítjuk. Tehát a pompás, nagy karácsonyi számot, valamint a közben megjelenő példányokat díjmentesen kapja kézhez, amivel mindenki mintegy 50 Lejt takarít meg.

— Jegyzőgyűlés Aradon. Az Aradmegyei jegyzők egyesülete ma délelőtt dr. Lázár Ágoston alispán elnöke alatt a megyeház nagy tanácskozási termében közgyűlést tartott. A gyűlésen kéri ügyeket tárgyaltak.

— A magyar fajvédő botrány befejezése. Budapestről táviratozzák: Dr. Kádár Zoltán ellen a fajvédők klubjában a napokban lejátszódott botrányval kapcsolatban a rendőrség eljárást indított, mert revolverét használta. A rendőrség az eljárást ma megszüntette, mert megállapítást nyert, hogy Kádár revolvere véletlenül sült el.

— Menekülés az égő repülőgépből. Rómából táviratozzák: Egy olasz hidroplán ma a tenger felett kigyulladt, a pilóták a tengerbe ugráltak és sikerült őket megmenteni.

— Lapot indított a felség sértő spanyol író. Párisból táviratozzák: Ma spanyol nyelvű napilap indult meg Blasco Ibáñez, a felség sértő spanyol író és Unamuno spanyol tudós szerkesztésében, akit a Primo de Rivera tábornok direktoriuma száműzött hazájából. A lap rendkívül élesen támadja a direktoriumot és a spanyol politikában ma uralkodó rendszert.

— Hegedűs Gyulát megoperálták. Budapestről táviratozzák: Hegedűs Gyula színművész mintegy tíz nappal ezelőtt súlyosan megbetegedett és Molnár Ferenc „Üveg cipője”-ben nem léphetett fel tovább, amelynek pedig ő játszotta a férfi főszerepét. A művészen az orvosok csontháriagyulladást állapítottak meg, és állapota annyira súlyosbodott, hogy ma műtétet hajtottak végre rajta. A műtét jól sikerült.

— Halálraítéltek kommunisták. Kóvnoból táviratozzák: Négy kommunistát halálraítéltek, mert a hadsereg tagjai között kommunista agitációt űztek.

— Karácsonyfadiszák Kerpelnél. — Kik romboltak Timisoarán? Részletesen ismertettük a timisoarai Szarvas-kávéházban véghez vitt rombolás részleteit. Gerson Leót, a kávéház tulajdonosát és Craciun György rendőrkomisszárt, — akit a rombolásnál súlyosan bántalmaztak, — ma szembesítették a műgyetemi hallgatókkal, ezek azonban a diákok között egyetlen rombolót sem ismertek fel. A rendőrség erélyes nyomozást vezetett be a tettesek kiderítésére. — Valcovici dr. műgyetemi rektor különben ma nyilatkozott a hírlapiíróknak és kijelentette, hogy egy percig sem hitte, mintha az embertelen pusztítást a diákok vitték volna végbe és nagyon örül annak, hogy a mai szembesítés alkalmával ez beigazolást is nyert.

— Könyvüjdonságok. ifjúsági iratok, papírárak karácsonyra nagy választékban Sándor hírlapirodában Arad.

Mussolini letér a diktatura útjáról.

(Róma, december 22.) Mussolini miniszterelnök ma váratlanul a kamara elé terjesztette a választói reform módosításáról szóló javaslatot, amely az összes politikai körökben nagy meglepetést keltett. A tervezet szerint Mussolini vissza akarja állítani a régi választási rendszert, amely a szavazattöbbség alapján adja a mandátumot. Az új választási reform 560 kerületre osztja az országot s 70.000 választóra jut egy mandátum. A javaslat a pótválasztást teljesen eltörli. A kamarát január 3-ig elnapolták. Szünet után a parlament azonnal hozzákezd a választási reform tárgyalásához.

Új választások lesznek Csehszlovákiában

A kormány feloszlatja a parlamentet.

(Prága, dec. 22.) Jól informált politikai körökből származó értesítés szerint az új választások ismét előtérbe kerültek. A koalícióban a nemzeti szocialisták és az agráriusok között a vámvédelem kérdésében annyira kiélesedett a helyzet, hogy ma a parlament folyosóin már nyíltan beszéltek arról, hogy

Svevika zsebében van a házfelosztató rendelet

és azt a napokban közzé is fogja tenni.

A belügyminisztériumban lázasan dolgoznak a választások előkészítésén. December végén tárgyalja a választási bíróság a

— Chanuka-ünnepély Aradon. F. hó 28-án délután 5 órakor Aradon, a Werkmeister-féle helyiségben Str. Bratianu és Str. Consistorului (Weitzer J. és Bathyány-u.) sarok chanuka ünnepély lesz, amelyre ezúttal hívja meg a rendezőség az érdeklődőket.

— Véres verekedés. Véres verekedés volt az éjszaka egy arad-gáji vendéglőben. Udvari István és Házi József aradi lakosok borozgatás közben összeszólalkoztak és a veszekedés hevében Házi vasbotjával úgy fejbe vágta Udvarit, hogy vérző fejjel eszméletlenül terült el a földön. Az előhívott mentők a kórházba szállították. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. Házi ellen megindult a rendőri eljárás.

— Meghínsult betörés. Tószegi Mihály aradi kereskedő Cornel Leucutia-uccai üzletébe az éjszaka beakartak törni. A betörési kísérlet a közelben posztoló rendőr észrevette, de nem tudta elfogni a betörőket, mert azok a rendőr közeledésére elfutottak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— „Pethes Imre-társaság.” Budapestről táviratozzák: Ma megalakult a „Pethes Imre-társaság”, amelynek célja, hogy az ifjú színésznemzedéket tömörítse, hogy azok a nemrég elhunyt Pethes Imre színművész szellemében munkálkodjanak.

— A timisoarai mentő-autó sorsjegyhúzója december hó 23-án nem lesz megtartható, mivel az illetékes minisztériumtól a sorshúzás vezetőbizottságának delegálására vonatkozó intézkedés a mai napig még nem érkezett be. Az új terminus rövidesen közöltetni fog.

— Az AMTE nagy bálja közbejött akadályok miatt nem dec. 31-én, hanem január 17-én lesz megtarva Aradon, a Fehér Kereszt nagytermében. Akik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, jelentsék Mait Emil cégnél Grosz Antalnak.

— Pincér-bál 1924. december 27-én az aradi Fehér Keresztben.

Kárpátórusziából beadott választási petíciót. Politikai körökben az a vélemény uralkodik, hogy a választási bíróság a ruszin választásokat okvetlenül megsemmisíti. Ruszinszkóban nagyban folynak az előkészületek az új választásokra és hír szerint a kormány ezekkel együtt akarja megtartani a választásokat az ország egész területén. Minthogy az alkotmánytörvény a kormányt arra kötelezi, hogy

a Ház felosztása után legkevesebb hat héten belül

rendelje el a választásokat, valószínű, hogy legkevesebb február 10 napban általános választások lesznek.

— Ruhakiosztás Mikalákán. A mikalakai jótékonycélu missziós nőegylet vasárnap délután öt órakor magas nivóju előadást tartott, amelynek keretében kiosztották a szegény gyermekeknek a karácsonyi ajándékokat. Siebig Frigyes glogováci esperes megleghangu megnyitja után Seprényi Rózi mély érzéssel szavaltta el az „Ezüst fátyol” című legendát, Bokor Malvin „Legszebb ajándék” című három felvonásos színjátéka következett, amelyet műkedvelőket felülmuló ügyességgel adtak elő Seprényi Gizi, Seprényi Manyi, Szóth Ilonka, Szóth Mariska, Gornik Bözsike, Hegymegi Babus, Örz Krézi, Pintya Lili és Kontor Bálint. A nagy tetszéssel fogadott műkedvelő előadás után Ráthy Aglaja missziós nővér magasszárnyalásu beszédei mondott, amely mélyen meghatotta a hallgatóságot. Hajós Lucrecia, a Micalacai Nőegylet elnöknője köszöntőt fejezte ki az egyesület tagjainak áldásos működésükért és örömmel tudatta, hogy 55 szegény gyermek részére ruhát és cipőt oszt ki az egyesület. Fehér ruhás kisleányok osztották ki a szegény gyermekeknek a ruhákat, cipőket, édességeket, gyümölcsöt. 55 szegénygyermek könyvvezető szemekkel és hálás örömmel fogadta a szép ajándékokat. Az ajándékok kiosztása után Juhász Sándor a „Gyermekekért” című verset adta elő nagy siker mellett. A missziótársulat részére pénzádományt küldtek: Jurasek Pál 300 lejt, Hesz Lajos 200 lejt, Borzó János 100 lejt és Pancotan Péter 20 lejt. Természetbeni adományokkal járultak hozzá az ajándékozók: Somló Ödön, Pintya Jánosné, Jankovics Demeterné, Singer Miksaé, Krémer Ödönné, dr. Lupu Györgyné, Szóth Mihályné, Seprényi Ferencné és Kasdora Béla.

— Fésűárak, valamint fésűgarnitúrák, manikűrkészletek, mint igen olcsó karácsonyi ajándék kapható özv. Müllerné fésűüzletében Arad, színház hátsó bejáratával szemben.

— Január 3-án altiszti-bál Aradon, a Fehér Kereszt nagytermében.

— Elfogott tolvajok. Majoros J. aradi lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy Dorobantilor (Fejsze) uccai lakásába betörték és több értékes holmit vittek el. A rendőrség lefoltóztatta Dobos Jánost, aki a betörést beismerte. Átkisérték az ügyészség fogházába. — Az aradi rendőrség ma délelőtt lefoltóztatta Csermák Jánost, aki Weisz Armin aradi lakostól több ezer lej értékű zsirt és husneműt lopott el. A tolvajt az ügyészségre kísérték.

— Megszűnt a borra való Aradon. Az aradi törvényszék delegált döntőbírósa ma délelőtt hozta meg határozatát az aradi éttermi tulajdonosok és pincérek között már régebben húzódó bértárgyalások ügyében. A döntőbírósa megszüntette az eddigi borra való rendszert és helyébe 2000 lej fixfizetést, azonkívül a bruttó-bevétel nyolc százalékát állapította meg. A nyolc százalék felosztási díjat az ételek árához külön felszámolják. Az éttermi pincérek természetesen ezenkívül ebéd és vacsorát is kapnak alkalmazásuk helyén.

— Esküvő. Tegnap folyt le ünnepestyes keretek között Cauders Mór aradi könyvkereskedő leányának, Cauders Magdának esküvője Engel Jenővel, az Erdélyi Hitelbank főtisztviselőjével. Az esketési szertartást, amelyen előkelő vendégek, valamint Fejér Gábor vezérigazgató és Adler Andor igazgató vezetésével az Erdélyi Hitelbank küldöttei jelentek meg, Vágvolgyi Lajos dr. főrabbi vezette, aki emelkedett hangon beszédet intézett az ifjú párhoz. Az esketési szertartást nászlakoma követte. A fiatal pár Bécsbe, illetve Olaszországba ment nászutra.

— Revolveres rablótámadás. Tegnap éjjel Timisoarán a Bega-jobbsor-uccában ismeretlen tettes megtámadta Mircea József hírlapiíró a Vointa Banatului munkatársát, revolvert szegzett melléne és követelte, hogy adja át értékeit. Mivel Mircea erre nem volt hajlandó, a támadó kétszer rálőtt. A golyók csak a karját sebesítették meg Mirceanak. A tettes után nyomoz a rendőrség.

— Képeskönyvek, román, magyar, német és francia üjdonságok, albumok, tentatartók és egyéb dísz tárgyak, új hangjegyek, írompapak, festmények és rézmetszetek legnagyobb választékban Kerpel Izsónál, Arad.

— Január 6. Az Aradi polgári jótékony nőegylet estélye az aradi Fehér Kereszt nagytermében.

— Bérlejen Kerpel könyvtárában!

— Hócipő, sárcipő javításokat sürögösen végez Szántó Dezső Arad, Str. Consistorului (Bathyány-u.) 7. sz., Fischer Elíz-palota. Jutányos árak.

— Ha férfidivat szükségleteit olcsón és jól akarja beszerezni, keresse fel Maneát, Arad, Str. Metianu.

— JÁTÉK ÁRUK a legszebb kivitelben, valamint gyermek koscsik, székek, autók, fogatok, hinta lovak, szoba hinták, baba koscsik, ródlik, társasjátékok, stb. a legnagyobb választékban Iuliu HEGEDŰSNÉL, Aradon.

— Az aradi fülharmonikus-próba ma, kedden este 9 órakor.

— Ne késlekedjék, hanem váltsa meg előre jegyét az aradi Növédelmi Hivatal dec. 26-i mesedélutánjára Oláh könyvkereskedésében (Minorita templom mellett.)

Az aradi „FEHER KERESZT”-barban ma és minden este szenzációt keltő attrakciók.

— A munkás szerencsétlensége. Bálint József timisoari gyufagyári munkás jobbkezének négy ujját a gép munkájában levágta. A sérültet a kórházban ápolják.

— Bélyeggyűjtőknek nagy albumok és összes kellek Sándor hírlapjában Arad.

— Kalendáriumi furcsaságok. A könyvpiacot már hetekkel ez előtt különféle kalendáriumok árasztották el és ebből az alkalmából igen érdekes néhány kalendáriumi furcsaságot megemlíteni. Az 1923. évi naptár szerint október ugyanazzal a nappal kezdődik, mint július, december mint szeptember, február és március mint november. A takarékos emberekre nézve igen fontos hangsúlyozni, hogy minden kalendáriumot huszonnyolc év múlva ismét használni lehet. A babonás emberekre nézve nem kis fontossággal bír az, hogy 1925. évben három olyan péntek lesz, ami tizenharmadikára esik: február, március és november tizenharmadika.

Tragikus halál az éjszakai kaland miatt.

Két betegápolónő nagy felünlést keltő öngyilkossága.

(Grác, december 22.) Bofrányos és gyászos eset tartja izgalomban Grác lakosságát. — A Neues Wiener Journal az afférről, amelynek középpontjában gráci jövevű családok három serdülő leánya és egy volt osztrák miniszter fián kívül még két ismert nevű fiatalember szerepel, a következőket jelenti:

A gráci gyermekkórházban szervezett betegápoló tanfolyam három növendéke. Engelhofer Mária, Berger Mária és Putz Katalin, akik mindannyian már ápolónői gyakorlatot folytatnak a gyermekkórházban, este félhat óra helyett délutáni kimenőjükről csak reggel tértek vissza és a kórház vezetősége előtt azzal mentették magukat, hogy az éjszakát a szülői házában töltötték. Nemsokára azután Engelhofer Mária és Berger Mária szobájukban mérgezték magukat. Mire észrevették tettüket, Engelhofer Mária már meghalt, társnője pedig alig-ha marad életben. Mind a ketten lysollal akarták véget vetni életüknek. Rendőri vizsgálóbizottság jelent meg a gyermekkórházban és kihallgatta a harmadik leányt. Így derült ki, hogy mi volt az öngyilkosság előzménye.

Egy Krafft nevű fiatalember, aki a volt kereskedelmi miniszter fia, két barátjával együtt autókírándulásra vitte a leányokat, estére aztán elmentek velük Krafft-

ték nyaralójába, ahol vidám dzsölés következett s a fiatal emberek visszaélték a két szerencsétlen leány öntudatlan állapotával. A boldogtalan teremtések csak

másnap tudták meg, mi történt velük és kétségbeesésükben mérget ittak. A rendőrség megindította az eljárást a három fiatalember ellen.

Olasz hadihajók Albániában.

Párisból táviratozzák: Albániai hírek szerint ma megérkezett Durazzóba az első olasz hadihajó és további olasz hadihajók érkezését várják. Az Albániába küldött szovjet-misszió ma hajóra ült és elhagyta az albán vizeket.

Kommunista-zavargások Ausztriában.

Német bolsevista-vezérek izgatják az osztrák munkanélkülieket.

(Bécs, december 22.) A Kormány ma engedélyezte a munkanélküliek segély-követeléseinek egy részét. Bécs városa is elhatározta, hogy 10 milliárdot oszt szét segélyképpen még Karácsony előtt 10.000 olyan munkanélküli között, akik eddig nem részesültek segélyben. A kommunista Rote Fahne azonban ki akarja használni a munkanélküliek hangulatát és izgató frázisokkal arra akarja rábírni a munkanélkülieket, hogy vonuljanak fel a városháza elé és tüntetéssel adjanak kifejezést elégedetlenségüknek. A lap hangsúlyozza, hogy ha a kormány elutasítja a munkanélküliek összes követeléseinek teljesítését, akkor meg kell zavarni a polgárság karácsonyát. A rendőrség azonban úgy a tüntető felvonulást, mint a gyűlést betiltotta a közbiztonság megóvásának indoklásával. Most már nyilvánvaló, hogy a letört kommunista pártnak az a szándéka, hogy a munkanélküliek elkeseredését saját céljainak szolgálatába állítsa. Az osztrák kommunista párt német birodalmi kommunisták vezetése alatt áll és a vezetők között van a kommunistapártból több ízben kizárt Thoman, aki 1919. június 15-én a kommunista munkásságot a rendőrség fegyverrel elé kergette. Osztrák politikai körökben nagy felháborodással állapítják meg, hogy a német szélsőséges pártok az osztrák köztársaságot kísérleti területnek tekintik, s hol a borogkeresztesek, hol a kommunisták próbálkoznak puccsok és lázadások felidézésével. Egyre több oldalon hallatszanak olyan hangok, amelyek a hatóságok erélyes közbelépését sürgetik. Ujabbban érkezett bécsi távirati jelentés szerint a munkanélküliek ma megkísérelték a betiltás dacára is, hogy a tüntető felvonuláshoz gyülekezzenek, azonban csak

kisebbségi csoportosulások voltak, amelyek a rendőrség azonnal feloszlított. Zavargások nem voltak.

Öngyilkosság a külvárosban.

Jelenet a közeljövőből.

Szín: előkelő napilap szerkesztősége.

Szereplők:

Szerkesztő.

Kiss, segédszerkesztő.

Dávid, szerkesztőségi szolga.

Szerkesztő (nyugodtan szivarozva): A londoni anyag együtt van?

Kiss: Igenis, szerkesztő ur.

Szerkesztő: A fényképek is?

Kiss: Igenis szerkesztő ur.

Szerkesztő: Tehát akkor középben adjuk a londoni kégyilkos arcképét és köröskörül az áldozatokat. Egészen kis képeket kell csináltatni, hogy mind a százötven ráférjen egy oldalra.

Kiss: Félek, szerkesztő ur, hogy nem is jut egy oldal a londoni esetre. Nagy anyagunk van is, (noteszében lapoztatva.) A stuttgarti bombavető háromszáz-áldozatával, a kaliforniai menyasszonygyilkos a 192 meggyilkolt menyasszonnyal, a berlini ériarbuskereskedő...

Szerkesztő: Azt talán kihagyhatjuk. Mult héten volt egy — pont olyan esetünk.

Kiss: Akkor még itt van az a párisi iskoláslány, aki a vizsga napján kiírta az egész tanári kart, az igazgatót, a tanfelügyelőt, az összes osztályiársakat és a vizsgára eljött szülőket is...

Dávid (szerkesztőségi szolga belép): Kérem, szerkesztő ur...

Szerkesztő: Mi az, Dávid?

Dávid: A másik telefonon... egy

Karácsonyi számunk 48 oldal lesz.

ur... valami Kerekes nevű jelenti, hogy a külvárosban, abban a házban, ahol ő lakik, gyilkosság történt. Szerkesztő (ásítva): Gyilkosság? Dávid: Tömeggyilkosság. Szerkesztő (a segédszerkesztőhöz): Kiss ur legyen szives, menjen oda a telefonhoz és kérdezze meg, oda a telefonhoz és kérdezze meg, hogy hány embert gyilkolt meg. Ha százan alul, akkor tegye le szó nélkül a kagylót.

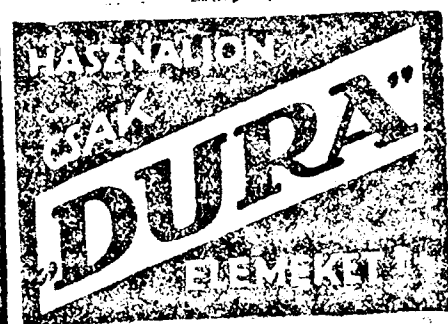
(Kiss megy a telefonhoz. Szerkesztő rágyújt egy újabb szivarra.)

Szenes ember.

A világbéke új terve.

Robert Cecil Amerikában.

Londoni politikai körökben élénk felrúntást okozott, hogy Cecil Róbert lord közvetlenül a karácsonyi innep előtt Amerikába utazott. Ez az utazás két fontos kérdéssel van szoros összefüggésben: a szövetségesek pénzügyi értekezletével, amely január első felében ül egybe Párisban s az új angol konzervatív kormány azzal a törekvésével, hogy megismerje az Egyesült Államok kormányának állásfoglalását a genfi jegyzőkönyv, valamint az általános leszerelési értekezlet kérdésében. A brit alsóház tudvalevően februártól elnapolta ülésait s amíg ismét egybeül, Cecil lordnak főként két kérdést kell tisztáznia Amerikában. Az első az, milyen jogi feltételek mellett hajlandó az amerikai kormány arra, hogy egy új világbékeszerződés határozatait erkölcsileg és gazdaságilag támogassa? És a másik, milyen szervezete legyen ennek a pártatlan szervnek, amely bármely állammal szemben respektusát tud teremteni magának, ha az az állam támadó háborúra készülődne.

7594

Az aradi Apolló

színház.

Bányatűz

kedden

csütörtökön

Megrázó életkép a bányászok életéből.

Nagy karácsonyi occassio az olcsóságáról elősmert Vándor divatáruházában, Aradon.

Mindenkinek érdekében áll meggyőződni, hogy nem üres reklám, hanem tényleg bámulatos olcsón vásárolhat női és férfi divat cikkeket

KÖZGAZDASÁG

Zürichben 2.65, Párisban 9.45 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK. (Dec. 22.) Francia frank 10.20, svájci frank 38, dollár 193, dinár 2.90, szokol 5.70, líra 8.20, angol font 930. **Kifizetések:** Budapest 375, Bécs 365, Prága 5.96, Zürich 37.90, Milánó 8.40, London 920, Páris 10.50, Newyork 194, Belgrád 2.90.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Dec. 22.) Amsterdam 208.55, Newyork 515.95, London 2430, Páris 27.85, Milánó 22.15, Prága 15.65, Budapest 0.0070.25, Belgrád 7.72.50, **Bucuresti** 2.62.50, Varsó 0.000099.50 Bécs 0.0072.60.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRLAT. (Dec. 22.) Amsterdam 208.75, Newyork 515.80, London 2429.50, Páris 27.75, Milánó 22.22.50, Prága 15.63.75, Budapest 0.0070.25, Belgrád 7.72.50, **Bucuresti** 2.65, Varsó 0.000099.50 Bécs 0.0072.75.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Dec. 22.) **Kifizetések:** Páris 10.55, London 920, Newyork 195, Milánó 8.38, Zürich 37.75, Prága

5.90, Bécs 0.0072.50. — **Valuták:** aranyárka 46.50, leva 1.33, török líra 1.04, angol font 905, francia frank 10.75, svájci frank 37.50, líra 8.60, drachma 3.25, dinár 2.80, dollár 193.50, lengyel marka 0.000036, osztrák korona 0.0029, magyar korona 0.0027, szokol 5.75.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDÉZÁRLAT. (Dec. 22.) Magyar Hitel 505, Osztrák Hitel 170, Salgó 562, Rima 137, Ganz-Danubius 3.210, Kőszém 3.210, Szlavónia 71, Schlick 55, Kereskedelmi Bank 1.205, Csáky 12, Oia 566, Hazai Takarékszövetkezet 3.440. (A számok ezrekben értendők)

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMAI. — (Dec. 22.) Belgrád 1099—1105, **Bucuresti** 378—380, London 345, ezer 347.000, Páris 3942—3962, Prága 2195—2215, Milánó 3159—3175, Newyork 73.720—73.650, Bécs 103.30—103.60.

= Nagy a nyomor Szovjetországban. Londonból jelentik: Szovjetországba küldött angol tanulmányi bizottság most érkezett vissza Londonba. A munkáspárti kiküldöttek hat heti tanulmányutjuk tapasztalatairól előterjesztett jelentésükben az orosz pénzügyi viszonyok javulásáról és a tőkebefektetés előnyös lehetőségeiről számolnak be. A munkáspárti kiküldöttek jelentésével azonban a pénzügyi bizottság szakértőinek jelentése teljesen ellentétben áll. A szakértők szintén hosszú időt töltöttek Oroszországban és szerintük a szovjetállamok területén a legrettegőbb nyomorúságot, pangást és éhínséget találták.

= Kényszeregyezségek. Nikolovics József aradi textilkereskedő kényszeregyezséget kért maga ellen néhány héttel ezelőtt. A bíróság ma délelőttre tűzte ki a tárgyalást, amelyen a hitellezők meg is jelnték. A kereskedőnegyven százalékos egyezséget ajánlott fel, de a hitellezők az ajánlatot hosszas tárgyalás után sem fogadták el és így a bíróság új döntést fog hozni az ügyben. — Ugyancsak ma délelőtt tárgyalták Schwarc Miksa pécskai kereskedő kényszeregyezségi ügyét is, de ebben az ügyben sem sikerült létrehozni megállapodást.

A Balaton titka.

Rejtélyes módon eltűnt egy államtitkár fia Balatonfüreden.

Balatonfüredről jelentik: Titkos körülmények között tűnt el néhány nappal ezelőtt Arányi Tibor huszonnégy éves budapesti polgári iskolai tanár, Arányi Olivér közoktatásügyi helyettes államtitkár fia egy balatonfüredi mulatságról. A fiatal tanár az eltűnést megelőző napokban

főjelentést tett a közoktatásügyi minisztériumban a balatonfüredi polgári iskola vezetője és több tanártársa ellen s eltűnését ezzel a főjelentéssel hozzák kapcsolatba.

Arányi szombaton a balatonfüredi Uri Klub borestélyén vett részt, amelyen többek között Barabás polgári iskolai igazgató, Fekete Zoltán polgári iskolai tanár, valamint három veszprémi tiszt is megjelentek. Reggel négy órakor Barabás igazgató a teljesen részeg Arányit karanfogta és kivette a teremből. Később az igazgató visszatért és kijelentette, hogy Arányit elkísérte egészen a kápolnáig, majd felszólította Fekete tanárt, keresse ott meg fiatal karantársát és vezesse tovább, vigye haza a lakására. Fekete elment és amikor hosszú idő múlva visszatért, csak ennyit mondott:

— *Hazavittem és lefejtettem.* Arányi tanárnak ettől az időponttól fogva nyoma veszett. Más nap megállapították, hogy Fekete nem mondott igazat akkor, amikor azt állította, hogy lefejtette Arányit, mert

a fiatal tanár a kérdéses éjszakán nem is volt otthon és ügyét érintetlenül találták.

Az ügy titokzatoságát fokozza, hogy Arányinak — akit igazgatója állítólag a faluban lévő kápolnáig kísért, Fekete tanár pedig onnan tovább egész a lakásáig —

éppen ellenkező irányban találták meg a kalapját, közvetlenül a Balaton partján.

A rendőrség nyomozása teljesen eredménytelen.

Különös belöres.

Amikor a tettes nem visz el semmit.

(Saját tudósítónktól.) Különös belöres történt az elmúlt éjjel Aradon a Russu Sirianu (Aulich Lajos)-uccában. Ismeretlen tettes behatolt Apró István fehérneműtisztító műhelyébe és ott nagyértékű fehérneműket darabokra szaggatott és elégetett. Amikor Apró reggel a műhelybe jött, megdöbbenéssel látta a betörő garázdálkodásának nyomait. Az össze szaggatott fehérneműkön egy, általa, jól ismert egyén fényképét fedezte fel. Jelentést tett a rendőrségnek és elmondotta, hogy a fénykép Crista Mihály aradi munkást ábrázolja, 'A munkás az elmúlt nyár folyamán nála dolgozott és néhány fehérneműdarab eltűnése miatt elbocsátotta. Kevéssel az elbocsátás után betörték üzletébe és összeszaggatták és eléget az ott talált fehérneműket. A tettesnek akkor nem sikerült nyomára akadni és nehéz munkával kellett a szegény iparosnak a károkat megtéríteni. Most másodjára történt meg ugyanez az eset, amely tönkrejutással fenyegeti Aprót, akinek hattu családját kell fenntartania. Az iparos vallomása, illetve a fénykép alapján a

rendőrség erélyes nyomozást indított.

MOZI

xx „Bányatűz“ filmsláger az aradi Apollóban. Teljes sikerrel mutatta be az Apolló mozgószínház a „Bányatűz“ című nagyszabású filmdrámát. A bányászok élete, a tárnák világa vetődik elénk, mozgószínházban eddig még nem vetített csodás új felvételekben. Megható szerelmi tragédia vonul végig a film meséjén, egy megrontott leány küzdelme a boldogságért. A ritka mély hatású film amelynek főszerepeit Lyane Haid és Carl de Vogt alakítják, csütörtökig szerepel az aradi Apolló mozgószínház műsorán.

xx Péntektől Patt és Patachon: A kis táncosnő. Szenzációs vigjáték az aradi Apollóban.

xx Vigjáték-est az aradi Uránia-ban. Kedden, szerdán és csütörtökön, nagyszerű műsort vetít az aradi Uránia mozgószínház, amely az utóbbi idők legjobb burleszk-filmjeiből állított össze nagyszerű vigjáték műsort. A vigjáték-est képeinek minden jelenetét harsogó derűltég fogja kísérni.

xx „Mareco a vadállatok között“ szerepel péntektől az aradi Uránia mozgószínházban.

xx Karácsonyfa-ünnepély az aradi városi színházban. A Lux-mozgó igazgatósága szerda délután 4 órai kezdettel a jó gyermekek részére karácsonyfa-ünnepélyt rendez, mely alkalommal „Bolond Istók kalandja“ bohózat I. felvonása Bizza Ilonka, Faludy Károly, Ladiszlav József, Follinuszné Szabó Sándor és Martonffy fellépéssel. A darab keretében nagyszerű hangverseny is lesz, melynek végeztével Faludy bácsi, a gyermekek kedvence egy gyönyörűen feldíszített karácsonyfát varázsol a színpadra, mely telve lesz szebbnél-szebb ajándékokkal s azokat Faludy bácsi a jó gyermekeknek ki fogja osztani. Az ünnepély befejezésül egy pompás, mulattató film is szerepel a műsoron.

Olcsó levélpapír kazetta szállítmány érkezett Sándor

hírlapiro
daba
A R A D.

Az aradi Uránia színházban
kedden
csütörtökön

A legjobb burleszkekből összeállítva.

Vigjáték est!

Szolid kiszolgálás!

Rudolf Mosse 7028.

Szolid kiszolgálás!

S. EISENSTÄDTER szücs és szőrmeárúháza

ARAD,
Strada Alexandri 1.

10%

Az összes árukból nagy karácsonyi és újévi vásárt rendeztünk 10% árengedménnyel.

10%

Szolid kiszolgálás!

Össze választék mindenféle szőrmeben, ruhaszövetekben!

Szolid kiszolgálás!

A legkedvesebb és legolesőbb karácsonyra a fényképajándék.

NAGY GÉZA fényképész

műtermében művészi beállítású gyermek fényképek, izlées finom kivitelű portré fényképek. Kis képek után nagy falli képek, aquarellek, pastellek minden formában készülnek. A műterem állandóan látva. Arad, Buiv. Reg. Maria B. (v. Andrásy-u) Rudolf Mosse 7081

Kirakati árainból külön árkedvezményt adok. Altmann divatáruháza, Arad, Piața Avram Iancu 21 (Szabadság-ter). Rudolf Mosse 8028

Bittler szabadlábán.

(München, dec. 22.) A bajor kormány igazságügyminisztere, Gürtler dr. az utolsó szükséges formalitásokat is elvégezte. Hitler Adolf és Kriebler, a novemberi puccs résztvevőinek szabadlábra bocsátása ügyében. A novemberi puccsistákkal egyidőben Saubert, Kart és Bolschewsky, kommunis-táknak is megadták a szabadságot, akik a müncheni tanácsköz-társaságban vezető szerepet ját-szottak.

Mint nyilvánosságra jutott, a

Szabadonbocsátották a bajor kom-munista-puccs szervezőit is.

legfőbb országos törvényszék ha-tározata úgy szól, hogy
Hitler azonnal szabadon bo-csátandó.

Az államügyészség a müncheni első országos törvényszék hatá-rozata ellen, mely szerint Hitler és Kriebler hátralévő büntetését felfüggesztették, panaszt emelt, melyet azonban a legfelsőbb or-szágos törvényszék elutasított. Hitler és Kriebler hátralékos bün-tetését ilyen körülmények között felfüggesztették.

A nagy Jeritza perel.

Jeritza Mária becsületsértésért és rágalmazásért beperelt egy bécsi napilapot és egy népszerű író. — Az osztrák főváros legújabb pi-káns botránya.

(Bécs, dec. 22.) A „Die Stur-de“ című délutáni lap néhány, hét óta naponkénti folytatásokban re-gényét közöl Liebstöckl Hans dr.-nak, az ismertnevű és népszerű bécsi kritikusnak tollából. A re-gény címe: A nagy énekesnő és egy világhírű szőke csodának kar-rierjét tárgyalja egy budweisi szállodai szobalány pozíciójától a Metropolitan Operáig. Az eddig megjelent folytatásokban ugyan egyszer sem fordult elő Jeritza Mária neve, azonban mindenki reá ismer a jelenleg Amerikában tartózkodó világhírű énekesnőre, aki ugyancsak egy csehországi német városból, Brünnből indult el meghódítani a világot és ugyan csak a bécsi Volksoperben kezdte meg Rainer Simon alatt nyilvános szereplését. Liebstöckl regé-nyében a nagy énekesnő szerelmi viszonyaival foglalkozik a legbő-vebben és tényleg olyan formában festi meg Jeritza, illetőleg a nagy énekesnő multját, hogy ez tény-leg sértő lehet Jeritzára. Miként a Közönség bécsi szerkesztője ér-tésül, az Amerikában tartózkodó Jeritza néhány, hét előtt megkap-ta Liebstöckl regényének eddig megjelent folytatásait és annyira felháborodott az olvasottakon, hogy nyomban nasisítást küldött egy bécsi ügyvédnek, hogy nevé-ben tegyen bünvádi feljelentést a lap felelős szerkesztője és a re-gény szerzője ellen becsületsértés-ért és rágalmazásért. A nemsokára tárgyalásra kerülő per fo-lyamán Jeritza ügyvédje javasla-tot fog tenni azoknak az eddig megjelent lapszámoknak elkobzá-sára, amelyek a regényfolyatá-sokat tartalmazzák. Ez természetesen eső után köpönyeg, mivel a folytatásokat már a megjelenés napján olvasta mindenki. Az ügy véd azonban ezen felül bírót uton akarja leltítani a további folytatá-sok közlését. Ezen kívül a felelős szerkesztő és az író szigorú és

példás megbüntetését kívánja, va-lamint kártérítésre tart számot a lap tulajdonosától és kiadójától.

Aradi táncművész nő sikere.

Éggy Ghyssa külföldi turnéra megy.

(Saját tudósítónktól.) Fiatal aradi művész nő nagyszerű karri-erjének újabb állomáshelyei lesz-nek: Berlin, Bécs, Grác és Po-zsony, ahova most indult el a mű-vész nő. Ghyssa Éggy-Lucáról, a kitűnő aradi táncművész nőről van szó, akit turnéra hívták meg és aki külföldön is már beérkezett művész nő. Külföldi turnéja után Aradon is rendez estélyeket. Egyiket a növendékei számára, a másik pedig önálló estély lesz. A művész nőt, — aki dr. Ungár Imrének, a kitűnő he-gedűtanárnak a felesége, — el-utazása előtt felkereste a Köz-löny munkatársa. A Bohus-palotában, Rubletzky Géza szobrász-művész volt műtermében van a művész nő tánciskolája. Zongora-szó, a művész nő egyik legtehet-ségesebb tanítványa, Szömörké-nyi Magda, Szömörkényi műépi-tész leánya táncol. Rubletzky szobrászművész róla mintázza a „Tánc apoteozis“-át. Dr. Ungár Imre veszi át a zongorista szere-pét és a művész nő a táncról és külföldi estélyeiről beszél:

— Nemcsak táncot tanítok. Tornát is, de ritmikus és svéd tornát. Ezek kellene a szertorna helyett. Van Bécsben szerzett tornatanári diplomám is. Egy ame-rikai orvos nő volt az első, aki a női fest kulturálásának szolgál-tába állott. De ő zene nélkül dol-gozott. Ezután következett az or-vosnő tornájának drámai és szín-padi átalakulása. Dalcroze tanár már esztétikai és zenei ritmikai alapon tanít a Drezda mellett levő Hellerauban. Dalcroze növendé-kei között nemcsak táncosok van-nak, hanem énekesek is, akik lé-

gészít gyakorlatokat tartanak. De első a testnevelés és csak az-után jön a tánc. Vérszegények is sokan vannak Dalcroze, de édes-anyám bécsi Iskolájában is. Ara-don furcsa dolgot tapasztaltam. Sokan jöttek hozzám, akik azt mondták, hogy ügyesek és az-ért akarnak tanulni, anyák is ilyen kijelentésekkel hozták hoz-zám a a gyermekeiket. Még az-zal senki sem jött hozzám, hogy ügyetlen és azért akar tanulni. Pedig ezeknek kellene jönni. Aki ügyes és gracióz, annak nem sok tanításra van szüksége, de aki ügyetlen, azt igazán komolyan kell tanítani.

A legközelebb a bécsi Uránia-ban és a Konzertshausban lesznek önálló estélyei. Balázs Béla, a kitűnő magyar író, tánclegendát irt a művész nő számára, amelyet azonban legelőször Aradon fog bemutatni. Még tanárnőiről mond néhány meleg szót, akik a tánc művész nőt között a legnagyobb-bak: Claire Bauroffról, Flino-Tordisról és az édesanyjáról: Zi-na Lucáról beszél, akinek a leg-több érdeme van csodálatos mű-vészetének kiképzésében.

Cenzurat: Prefectura Judeului.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Üzlethelyiség rollóval

egy szoba, könyvház lakással, vízvezetékkel, modern házban, a Varjas-sy Lajos-uccában átadó. Megbízott Uranul-iroda Arad, lőpostával szemben.

Zongorák

ujak és keveset használtak Stingl Ehrbar, Wirth, Heitz-mann stb. leszállított árban, 5 évi jótállással eladó.
Viszonteladónak árendemény.
Sternberg I.
Oradea-Mare, Piața Unirei 2.
Telefon 13—45. Sirocco No. 175

Kerestetik

egy ápoló feleségével,

jó fizetéssel és teljes ellátás-sal. Ajánlatok „Ápoló” jelígre

Rudolf Mosse Hirdetési irodá-hoz Timisoara, I., Strada Mercii 2. küldendők.

LINOLEUM HAAS LIPOT

legnagyobb linoleum és szőnyegkülön-logességi áruház.

Temesvári főlerakat: Lloyd-sor. Telefon 10-31.

Lerakatok: Oluj, Oradea-Mare.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR

mélyen leszállított áron.

Viaszosvaszon

békebeli minőség, gyönyörű minták:
78 cm. széles ... .. L. 105—
100 cm. széles ... .. L. 135—
115 cm. széles ... .. L. 150—

Bőrvászon

kárpitosok, kocsi gyártók, könyvkötők részére nagy választékban:
115 cm. széles ... .. L. 160—
Gyermekkoszúk áthuzására minden szinten ... .. L. 190—

Linoleum

remek perzsa vagy parkett mintákban:
70 cm. széles métere ... L. 165—
90 cm. széles métere ... L. 225—
padló bevonására mintázott parkett vagy egyszerű:
200, 250, 300 cm. széles-ségben négyzetméteren-ként ... .. L. 247—
Linoleum szőnyegek
200×300 cm. ... .. L. 1600—

Szőnyegek:

Futó, nehéz minőségű cca.
70 cm. széles ... .. L. 98—
Futó, nehéz minőségű cca.
90 cm. széles ... .. L. 130—
Ágyelő szőnyeg „Bouclé”
rendes nagyság ... .. L. 150—
Falvédő „Gobelin” 75×160
cm. ... .. L. 360—
„Bouclé” szőnyeg 160×250
cm. ... .. L. 950—
Ottomántakaró „Karamani” L. 1600—
Cocos futó 70 cm. széles L. 125—
Cocos futó 90 cm. széles L. 170—

Hő- és sárcipők.

Nordbritish vagy Wim-pas-sing márka férfi ... .. L. 910—
Nordbritish vagy Wim-pas-sing márka női ... .. L. 760—
Sárcipők férfi ... .. L. 290—
Sárcipők női ... .. L. 375—
Nagy választék következő cikkekben:
gummikabátok, gummilapdák, babák sarkok, tornacipők, celluloidáruk, gyer-mekköntények és sportcikkek. 440
Eladás kicsinyben és nagyban.

Nagyobb exportmalomnál

felmondatlan vezetőállásban lévő fő-tisztviselő pozícióját megváltoztatni kívánja. Ugy a belföldi, mint az exportüzletben teljesen jártas. Elvál-lalná hasonló malom szakaszerü ön-álló vezetését.
Szíves mezkérésétek „Malomipar” jelígre R. Mosse hirdetési vállalatához Timisoara kerestnek. 470

Ki akar havonta

4000—5000 Lejt keresni minden fáradt-ság és munka nélkül, az foglalkozzon a német „GARMOL” eladásával. Vidéki kereskedőknek igen alkalmas. Kétúton bevált: hűlés, reuma, fej és fogfájás és spanyol betegségeknél stb. Az egészségügyi intézet által engedélyezve. Prospektus román, német, magyar és orosz nyelven. Bár ki által árusítható. — Egy üveg ára 20 Lej. Csak öt üvegben felül expedálunk, amely portóval együtt 112 L. 75 baniba kerül. Vizzonteladót kerestünk, kik-nek külön rabatot adunk. Rendelések intézendők: Depozitui Cooperatiiei Bucuresti, Str. Carol 95. Telefon: 11—39.

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Rudolf Mosse 7027
Megkezdődött
 és csak

9

napig tart
Somló Testvéreknél

ARAD,
 az
olcsó karácsonyi
elárusítás.

Mindenki győződjön
meg az alatti olcsó

árjegyzékről:

Férfi szövetek.

	Eddig volt	Most
	Lej	Lej
Férfi szövet 140-150 cm. széles	(650)	480
Férfi szövet 140-150 cm. széles	(850)	595
Férfi szövet 140-150 cm. széles	(480)	390
Férfi szövet 140-150 cm. széles	(950)	675

Női ruhaszövetek tiszta gypjuból.

Ruhaszövet 110 cm. széles	(170)	115
" " " " " "	(290)	185
" " " " " "	(880)	265
" " " " " "	(550)	375
Kabátszövet 140	(450)	295
" " " " " "	(680)	550
" " " " " "	(800)	650

Flanellek.

Double flanellek	(125)	88
Mintás flanellek	(98)	68
Sima barchettek m. színben	(120)	78

Vászonárak.

Mocsi szifon	(56)	38
Alsólepedő 158 cm. széles	(160)	115
Paplanlepedő 180 cm. széles	(195)	145

Női fehérnemű.

Női ing	(190)	145
" " " " " "	(210)	165
" " " " " "	(280)	185
" " " " " "	(190)	145
Női nadrág	(210)	165
" " " " " "	(260)	185
" " " " " "	(350)	245
Női hálóg	(280)	198
" " " " " "	(320)	230
" " " " " "	(450)	385

Cipőkben nagy
ár engedmény!

Külön felhívjuk figyelmét!

Női cipők.

Antilop cipő	610
Barna chevro spangnis	575
Fekete chevro spangnis	575
Laok fél	450
Csevro fél	425

Férfi cipők.

Box fűzős	650
Félcipő, antilop betéttel	650
Bagaris	700

Strada Cogalniceanu

(Mikes Kelemen-uccában) uri magán ház májusban átvehető 4 szoba, zárt folyosó, fürdő, cselédszobás lakással, gyönyörű nagy 450 □-öles parkirozott udvar és gyümölcsösrel 170 ezerlel teherrel, kedvező fizetési feltételekkel sürzősen eladó. Megbizott Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

BASAPAROKAK gyönyörű kintelen minden nagyságban Fischernél. Modern hajruka vállalat, Arad, Str. Marasesti 24. szám (v. Kossuth-u.) 9770

Rudolf Mosse 7000

Értékes szerencsecsomagot kap minden 100 lej bevásárlás után a „Kigyó” nagydrogériában (Arad, Bul. Reg. Maria 23.),

ahol az összes pipere és háztartási cikkek legolcsóbban kaphatók. Az előnyös beszerzés bizonyítéka, hogy december hónapban eddig 1600 szerencsecsomag fogyott el.

Karácsonyi és újvi ajándékokat csak itt vegyen, mert sehol oly finom és olcsó parfümöt, kölni vizet, pudert, szappanokat, stb. nem kap.

Megérkeztek a Schwarzlose-féle piperecikkek Berlinből és gyári áron kaphatók.

Látogasson meg és tekintsen meg mindent vásárlási kényyszer nélkül.

Rudolf Mosse 9492

50 lóerős német gyártmányu öt tonnás **teherautó**

üzemképes állapotban, új gumikkal ellátó.

Cím: **Gárdos és Bornstein, Arad, Str. Emlacsu 43.** 10109

HARISNYA minden versenyt kizáró olcsó **BOGYO A.** Arad, Str. Emlacsu 13. szám áron már 28 lejől a legolcsóbb órnafátyol és legsűrűbb szőved prima órna minőségű 145 lejig. — „OSZTA” harisnya 138 lej. — Készülék, szvetterek, reform nadrágok, selyem-sálak, pamut és órnafélek, gombok stb. rövidárak legszolidabb árak mellett.

Hölgy fodrász-terem ARAD Str. Matei Corvin 1. (Hunyadi-ucca) II.-ik udvar, I. em. jobbra.

Öndolálás: 15 lej, hajmosás 15 lej, Manikűrözés: 15 lej, hajvágás 15 lej. Garantált hajfestés minden színben. Legolcsóbb árban Szives pártfogást kér: SELEJAN spocial hölgy fodrász.

Olcsó ékszerelárusítás Waldmann-nál, Arad, Piața Avram Iancu (volt Szabadság-tér) 14. szám.

SAMUIL WEISBERGER SUCCESOR

ARAD, BUL. REG. MARIA (Andrássy-tér) 5b. Nagyban eladás és iroda II. udvar.

Ajánlja legfinomabb liqueur, cognac és rumklönlegességeit, valamint gyümölcspálinkáit és borait. Eladás nagyban és kicsinyben. A legjobb karácsonyi ajándék. 7099

Rudolf Mosse 7039

DERBY

Cipőüzlet Arad, P. Avram. Iancu

már csak

rövid ideig

olcsó szabott gyári árakból

15 %

engedménnyel árusítja gyártmányait. ! ! ! !

Hó és sárcipők nagy választékban.

4494

Ölöm megvételre kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

Legszebb, legjutányosabb és legolcsóbb

karácsonyi ajándék

tisztek, katonák, vasutasok, férfiak és gyermekek részére

egy szép sapka

Beszerezhető a legjobb kiviteiben

Schäffer & Cristea

sapkagyárak. 1973

ARAD, Bul. Regina Maria 25.

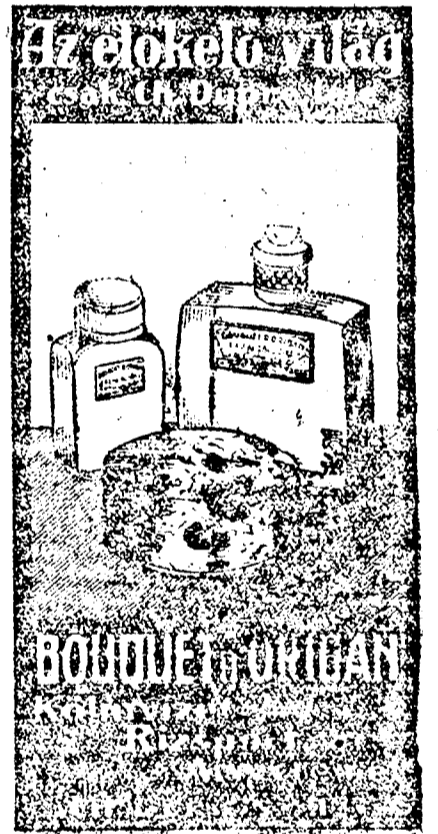
Keresünk

helső gazdaságban jártas kettős könyvelésben mérlegképes nőtlen

számartót.

Szalárdi Gazdaság

központi irodája Oradea-Mare Zöldfa ucca 14. 7051

Serindes
 Királyi udv. szállás

Legújabbul határozottan csokiból és borból

